



# Representantforslag 62 S

(2009–2010)

fra stortingsrepresentantene Per Sandberg, Solveig Horne, Øyvind Korsberg, Ib Thomsen og Karin S. Woldseth

Dokument 8:62 S (2009–2010)

## **Representantforslag fra stortingsrepresentantene Per Sandberg, Solveig Horne, Øyvind Korsberg, Ib Thomsen og Karin S. Woldseth om kvinners/ mors informasjonsplikt om barnefar og strafferettslige endringer i barneloven**

Til Stortinget

### **Bakgrunn**

Forslagsstillerne vil først vise til den europeiske menneskerettighetskonvensjonen (EMK), som fastslår at det er en menneskerett å kjenne sin mor og far. Forslagsstillerne vil også vise til at barneloven § 5 gir det offentlige et ansvar for å få fastslått farskap. Offentlig myndighet oppfyller således ikke sin plikt når man ikke sørger for at barn får kjennskap til hvem som er deres far.

Det foreslås at barneloven endres slik at det inntas bestemmelse om at kvinner pålegges plikt til å gi riktig informasjon om hvem som er, eller kan være, barnefar. Plikten gjelder både ved fødsel og ved senere opptak av farskapssak. Det bør vurderes om unnlattelse til å overholde plikten til å bidra med informasjon skal gi strafferettslig konsekvens.

I dag er det slik at kvinner ikke kan straffes for å oppgi feil barnefar. De har heller ingen plikt til å gi opplysninger som kan hjelpe barna til å finne sin biologiske far. En del barn har på ulikt vis, noen i voksen alder, fått beskjed om at de ikke har noen biologisk kjent far. De mennene de trodde var deres fedre, var ikke deres fedre likevel. Det har DNA-prøver slått fast. Når noen av dem leter etter den rette biologiske far, opplever de at de ikke får noen hjelp fra mor. En-

kelte kvinner velger å tie med de opplysninger de har, selv om det rammer barnets rett til å kjenne sin far. Mange barn som søker sin far, får heller ikke hjelp av det offentlige, og det utøves en skjønnsmessig grense for hvor mange DNA-analyser barn kan kreve for å finne sin far. Dagens lov gir sterkere beskyttelse for mors ønske om ikke å gi opplysninger, enn barns rett til å kjenne sin far. Dermed er norsk lov i konflikt med EMK.

Norsk Psykologforening uttaler at de har stor forståelse for at det er viktig for mennesker å finne sitt biologiske opphav:

«Identiteten er viktig for oss mennesker. Hvis man har trodd man har hatt en far og så mister faren på grunn av en DNA-test, så faller for de fleste en viktig byggestein i egen identitet bort. Et slikt tap av far kan skape en sorg, som det kan være vanskelig å forstå både for en selv og andre. Dette vil ofte være en stor psykisk belastning, og kan føre til mye grubling og strev i et forsøk på å reparere.»

Selv om dagens barnelov gir partene mulighet til å kreve DNA-analyse for å fastsette farskap, kan det i gitte tilfeller være slik at en mann ikke er klar over at det er mulig at en annen mann kan være far til barnet. Også i slike tilfeller bør mor ha plikt til å informere.

Hvilke sanksjoner som er hensiktsmessige i de tilfeller hvor mor likevel ikke oppfyller sin plikt til å informere, bør utredes. Det er nærliggende å vurdere strafferettslige sanksjoner, eventuelt i form av bøter. Forslagsstillerne mener det her må markeres klart at brudd på informasjonsplikten er en berøvelse av barnets menneskerettigheter.

**Forslag**

På denne bakgrunn fremmes følgende

riktig informasjon om hvem som er, eller kan være, barnefar.

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen fremme forslag om å endre barneloven slik at kvinner gis plikt til å oppgi

11. februar 2010